

**Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-0200
(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter, mr. J. van der Groen, mr. E.C. Ruinaard,
leden, en mr. D.P. van Strien, secretaris)**

Klacht ontvangen op : 1 februari 2021
Ingediend door : De consument,
Tegen : Collin Crowdfund N.V., gevestigd te Udenhout, verder te noemen Collin
Datum uitspraak : 15 maart 2022
Aard uitspraak : Niet-bindend advies
Uitkomst : Vordering afgewezen

Samenvatting

Crowdfunding. Collin heeft voldoende informatie verschaft aan geldgevers om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen over het al dan niet instemmen met het verzoek van Banbao tot afkoop van de lening. De vorderingen die strekken tot het informeren en compenseren van alle geldgevers kunnen niet worden toegewezen omdat de commissie slechts bevoegd is over klachten van individuele consumenten te oordelen. De beoordeling van de commissie over de zorgvuldigheid van de dienstverlening van Collin gaat voorts niet zo ver dat de commissie een beslissing van de gezamenlijke geldgevers kan terugdraaien. De commissie is niet bevoegd voorschriften te geven om de stemprocedure duidelijker te maken dan wel aan te passen of om een reactiemogelijkheid voor investeerders op haar website te creëren. Deze bevoegdheden zijn voorbehouden aan de toezichthouders en zouden een directe ingreep in de bedrijfsvoering van Collin betekenen.

I. De procedure

- I.1 De commissie beslist op basis van het reglement van de Geschillencommissie en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van Collin; 3) de repliek van de consument en 4) de dupliek van Collin.
- I.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- I.3 De consument en Collin hebben gekozen voor een bindend advies. Onder de nummers 3.2 tot en met 3.4 van deze uitspraak legt de commissie uit waarom zij in dit geval uitspraak doet in de vorm van een niet-bindend advies.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 Collin handelt als crowdfundingplatform. Volgens artikel 3 van de algemene voorwaarden treedt Collin op als bemiddelaar tussen investeerders en geldnemers terzake van vraag en aanbod in financiering. Collin heeft hiervoor een ontheffing verkregen van de AFM als bedoeld in artikel 4:3 lid 4 van de Wet op het financieel toezicht (Wft) van het in artikel 4:3 lid 1 Wft bedoelde verbod werkzaamheden te verrichten ten behoeve van het van het publiek aantrekken of beschikbaar verkrijgen van opvorderbare gelden.
- 2.2 De consument heeft via Collin voor € 500,- deelgenomen aan een lening aan Banbao Europe B.V. (hierna: Banbao) en ontvangt via Collin aflossing en rente over het uitgeleende bedrag.
- 2.3 Bij e-mail van 11 december 2020 heeft Collin de deelnemers aan deze lening als volgt geïnformeerd:

“Afgelopen jaar hebben wij u regelmatig geïnformeerd over de slechte bedrijfsontwikkeling bij Banbao. De verlieslatende exploitatie in 2019 en 2020 hebben geleid tot een negatieve vermogenspositie en onvoldoende cashflow voor de financieringsverplichtingen. Het toekomstperspectief zonder additioneel kapitaal is dan ook somber en een deconfiture ligt voor de hand.

Een externe investeerder is echter bereid om in totaal € 110.000,- te verstrekken aan de onderneming en ondernemer in privé onder voorwaarden dat de restantlening van Collin wordt kwijtgescholden en alle zekerheden worden vrijgegeven. In feite betreft het hier een reductie van schuld waardoor de onderneming meer toekomstperspectief heeft, werkgelegenheid voor zover mogelijk intact blijft en het verlies voor de Collin investeerder voor zover mogelijk beperkt wordt.

Concreet verzoekt BanBao en [belanghebbende] om finale kwijting te verlenen (inclusief vrijgave van alle zekerheden) tegen een betaling van € 110.000,-. Dit betekent een afboeking van ruim € 560.000,- conform onderstaand schema.

Oorspronkelijke leenbedrag	€ 750.000,00
Regulier afgelost	€ 81.250,00
Openstaand leenbedrag	€ 668.750,00
Opbrengst uit borgstelling [belanghebbende]	€ 20.000,00
Opbrengst afkoop schuld Collin	€ 90.000,00
Depot	€ 500,00
Incassokosten	€ 1.899,74
restant aflossing investeerders	€ 108.600,26
Verwachte afboeking	€ 560.149,70

Zonder enige twijfel beoordelen wij de afboeking van in totaal 75% ten opzichte van de oorspronkelijke lening als fors. Het alternatief (een deconfiture) leidt echter naar verwachting tot nog een groter verlies.

Wij houden er rekening mee dat in geval van faillissement er nauwelijks een recovery mogelijk is gegeven de preferente positie van onder meer de belastingdienst en de positie van de huisbank. Bovendien beoordelen wij de afgegeven borgtocht van [belanghebbende] momenteel als moreel.

Alles afwegend ondersteunen wij het verzoek zoals hiervoor vermeld.

Wij leggen het verzoek dan ook met een positief advies aan u voor en nodigen u uit om uw stem binnen een termijn van 14 dagen uit te brengen. Klik hiervoor op een van de onderstaande links.

(...)

De uitgebrachte stemmen worden gewogen naar rato van de investering. Zodra de stemronde is afgerond zullen wij u informeren over de uitkomst en de vervolgstappen. Voor een akkoord is een (pro rata) meerderheid van de uitgebrachte stemmen benodigd.”

2.4 Op 14 december 2020 heeft Collin de volgende e-mail gestuurd:

“Naar aanleiding van de stemronde d.d. 11 december 2020 en enkele vragen van investeerders doen wij u ter verduidelijking en aanvulling de volgende informatie toekomen.

Structuur en financiële positie

De ondernemer ([belanghebbende]) is directeur/grootaandeelhouder van [X] Holding BV. Deze holding beheert de aandelen van [Y] Holding BV, Banbao Europe BV, [Z] beheer BV(...).

De groep heeft in totaal in de periode 2019/2020 een verlies gerealiseerd van meer dan € 1.000.000,- (o.b.v. jaarcijfers 2019 en tussentijdse cijfers 2020). Hierdoor is de gerealiseerde cashflow negatief hetgeen logischerwijs tot liquiditeitsspanningen heeft geleid. Bovendien is de solvabiliteit ondertussen negatief. Herstel van rendement lijkt zonder een forse schuldreductie én aanvullend kapitaal niet langer realistisch.

Klantstrategie

Afgelopen jaar is onze strategie erop gericht geweest om de onderneming de kans te geven om het noodzakelijke herstel van rendement te realiseren. Immers, alleen dan heeft de onderneming toekomstperspectief en kan de rente en aflossing jegens financiers voldaan worden. De onderneming is hierin niet geslaagd. Afgelopen maanden is dan ook nadrukkelijk met de relatie gesproken over een deconfiture van de onderneming. In dat kader zijn de aan ons verpande bezittingen getaxeed door een landelijk taxatiebureau. De liquidatiewaarde van de machines, etc is bepaald op minder dan € 50.000,-. Rekeninghoudende met de preferente positie van de belastingdienst verwachten wij hieruit geen recovery ingeval van een deconfiture. De liquidatiewaarde van de voorraden is bepaald op minder dan € 200.000,-. Omdat de voorraden als eerste verpand zijn aan de huisbank verwachten wij hieruit geen recovery ingeval van een deconfiture.

Privépositie van de ondernemer

In 2018 heeft de ondernemer een woning gekocht en verbouwd in (...). De woning is destijds getaxeed op € 540.000,- terwijl de hypothecaire inschrijving ca. € 575.000,- bedraagt. De huidige hypotheekschuld bedraagt € 564.000,- (o.b.v. IB-2019).

De Deal

Al langere tijd is de ondernemer in gesprek met potentiële (strategische) investeerders om zijn bedrijf te redden. Mede vanwege de huidige pandemie zijn investeerders terughouden.

Bij de voorgestelde deal wordt de schuld bij Collin feitelijk afgekocht voor € 110.000,-. Natuurlijk hebben wij onderhandeld over de afkoopsom, echter gegeven de negatieve bedrijfsresultaten is de waarde van de onderneming beperkt. Anderzijds, wenst de ondernemer een persoonlijk faillissement te voorkomen.

De voorgestelde prijs blijft uiteraard arbitrair en kunt u zien als een resultante van gesprekken die wij afgelopen maanden gevoerd hebben met de ondernemer en zijn adviseur. (...)"

2.5 Bij e-mail van 15 december heeft de consument aanvullende vragen gesteld aan Collin. Hierop heeft Collin bij e-mail van 21 december geantwoord:

"(...)

- Het is niet bekend of er met andere schuldeisers reeds regelingen zijn of worden getroffen.
- Naast de achtergestelde lening van [belanghebbende] prive heeft de huisbank een financiering verstrekt van in totaal ca. €900.000,-. Voorts zijn er de reguliere schuldeisers zoals fiscus en (handels)crediteuren.
- De holding (niet [belanghebbende] in prive) heeft inderdaad een belang in [A] BV en [B] BV. De deelnemingen staan in de balans tegen een waarde van nul.
- Behoudens de prive-woning en aandelen in [X] Holding BV hebben wij op basis van de IB-aangifte 2019 geen andere vermogensbestanddelen waargenomen.
- De externe investeerder heeft als voorwaarde gesteld anoniem te willen blijven. Bij vrijgave van zijn/haar identiteit gaat de deal niet door. Wel zijn wij in het bezit van enkele overeenkomsten die gesloten zijn tussen de externe investeerder en [belanghebbende]. We hebben geen reden om te veronderstellen dat er sprake is van misleiding, fraude of iets wat daar op lijkt. (...)"

2.6 Bij e-mail van 29 december 2020 heeft Collin de investeerders bericht dat het voorstel in (...) met een meerderheid van 53,03% is aangenomen.

De klacht en vordering

2.7 De consument is van oordeel dat Collin op zeer onzorgvuldige wijze een krappe goedkeuring heeft verkregen voor het afkopen van de lening tegen slechts 20%. Hij raamt de schade die hij als gevolg hiervan heeft geleden op € 400,-.

2.8 Collin heeft aanvankelijk slechts summiere informatie over de afkoop verstrekt (315 woorden terwijl het leningvoorstel uit 2.289 woorden bestond). Toen de stemronde al 4 dagen liep heeft Collin meer informatie verstrekt (429 woorden). 10 dagen later heeft Collin selectief extra informatie aan enkele andere geldverstrekkers verstrekt, waaronder de consument (253 woorden). Collin heeft ten onrechte niet de achterstallige rente in de berekening van het voorstel tot afkoop meegenomen. Ook heeft zij verzuimd erop te wijzen dat de lening is afgekocht door een producent van de BanBao-goederen, dan wel een daaraan gelieerde persoon. De afkoop heeft dus de distributieketen van BanBao zeker gesteld. Deze vertraagde en onvolledige informatieverstrekking heeft invloed gehad op de stemronde.

Omdat slechts 53% heeft ingestemd met het voorstel is het aannemelijk dat de vertraagde en ontbrekende informatie de uitslag heeft beïnvloed. Collin had een nieuwe stemronde uit moeten schrijven. De consument wijst op de aandacht van de AFM voor informatieverstrekking door crowdfunding platformen.

2.9 De eerste geldverstrekkers hadden al gestemd toen Collin de aanvullende informatie verstrekke. Collin stelt dat een stem herroepen kan worden, maar dit staat niet in de e-mail over de stemronde of in de email met aanvullende informatie. Op de website is hierover ook geen informatie beschikbaar. Collin had op deze mogelijkheid moeten wijzen.

2.10 De consument vordert:

- Collin te berispen voor de onzorgvuldige gang van zaken;
- Collin te sommeren alsnog alle informatie aan alle geldverstrekkers te sturen;
- Collin te sommeren een nieuwe stemronde uit te schrijven;
- Collin te sommeren een financieel compensatievoorstel aan de geldverstrekkers te doen; en
- Collin te verplichten de stemprocedure op haar website duidelijk toe te lichten en vindbaar te maken en om bij vervolge-mails in een stemronde de stemlink weer mee te sturen.

2.11 Verder vordert de consument dat de commissie Collin sommeert de reactie-mogelijkheid op haar website open te stellen aan geldverstrekkers en/of hiervoor een forum of een andere communicatiemogelijkheid op haar website open te stellen. Op deze manier kunnen geldverstrekkers bij belangrijke beslissingen zoals de afkoop van een lening onderling overleggen. Dit is ook van belang als de geldverstrekkers naar de burgerlijke rechter zouden willen stappen. Een afzonderlijk belang is daarvoor te klein. Het lijkt er volgens de consument op dat Collin niet wil dat de geldverstrekkers met elkaar in contact komen.

Het verweer

2.12 Collin heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

- 3.1 In deze procedure staat de vraag centraal of Collin in haar rol als bemiddelaar tussen investeerders en geldnemers toerekenbaar tekort is gekomen jegens consument door onvoldoende informatie te verstrekken over het voorstel tot afkoop van de lening aan Banbao en over de stemprocedure.

Toepasselijkheid Rome I-Verordening

- 3.2 Voordat zij inhoudelijk op de klacht ingaat, zal de commissie eerst onderzoeken volgens welk recht de klacht moet worden beoordeeld en of zij in deze zaak uitspraak kan doen in de vorm van een bindend of een niet-bindend advies. Op grond van artikel 22.1 van de door Collins gehanteerde voorwaarden worden deze voorwaarden en de rechtsverhouding tussen partijen beheerst door Nederlands recht. Dit uitgangspunt geldt voor zover dit recht niet afwijkt van dwingendrechtelijke regels van de woonplaats van de consument.
- 3.3 Omdat de consument niet in Nederland, maar in Portugal woonplaats heeft, is de Rome I-Verordening (Verordening (EG) nr. 593/2008) van belang. Artikel 6 lid 2 van deze verordening bepaalt dat de overeenkomst wordt beheerst door het recht van de woonplaats van een consument – in dit geval Portugees recht – voor zover dat recht hem meer bescherming biedt. De verordening heeft rechtstreekse werking en is van dwingend recht, zodat daarvan niet in het nadeel van een consument mag worden afgeweken.
- 3.4 Op grond van artikel 43.2 van het reglement van de Geschillencommissie beoordeelt de commissie klachten naar Nederlands recht. De commissie kan niet vaststellen of de genoemde mogelijkheid zich hier voordoet dat het recht van de woonplaats van de consument – Portugees recht – hem meer bescherming biedt. Dit betekent dat de consument de mogelijkheid moet behouden zijn klacht in volle omvang aan de gewone rechter voor te leggen. De Commissie doet daarom uitspraak in de vorm van een niet-bindend advies.

Informatieverstrekking over afkoop

- 3.5 Collin heeft bij e-mail van 11 december 2020 het voorstel tot afkoop van de lening met feiten toegelicht (zie onder 2.3). Collin heeft daarbij aangegeven dat het voorstel een afboeking van 75% van de lening betekent, maar dat Collin inschat dat het alternatief waarschijnlijk tot een groter verlies leidt, omdat bij een faillissement nauwelijks verhaal mogelijk zal zijn omdat de belastingdienst en de huisbank een preferente positie hebben.

- 3.6 Bij e-mail van 14 december 2020 (zie onder 2.4) heeft Collin voorts naar aanleiding van enkele vragen van investeerders achtergrondinformatie verstrekt over de slechte vermogenspositie van de geldnemer, de waarde van de zekerheden en de vermogenspositie van de bestuurder. De informatie die Collin de consument bij e-mail van 21 december 2020 (zie onder 2.5) heeft verstrekt, gaat hier nog verder op in. Ook schrijft Collin dat zij geen reden heeft te veronderstellen dat met betrekking tot de anonieme geldschieter sprake is van misleiding of fraude.
- 3.7 Bij verweer heeft Collin toegelicht dat de directie van Collin de positie van de geldnemer heeft laten analyseren door de afdeling Intensief Beheer en op basis van deze analyse heeft besloten het verzoek van de geldnemer om de schuld voor een groot deel af te boeken te ondersteunen. Op grond van voorschriften van de AFM stelt Collin de achterliggende dossierstukken niet met haar investeerders te mogen delen.
- 3.8 De commissie is van oordeel dat Collin hiermee voldoende informatie heeft verschaft aan de investeerders om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen over het al dan niet instemmen met het verzoek van Banbao tot afkoop van de lening. De consument kon aan de hand van de verstrekte informatie immers overzien wat het gevolg zou zijn van een stem voor het voorstel en wat naar alle waarschijnlijkheid het gevolg zou zijn van een stem tegen. Het niet meenemen van de achterstallige rente bij het voorrekenen van het afkoopvoorstel maakt dit niet anders, net zomin als het waarborgen van de anonimiteit van de externe investeerder. De commissie ziet ook niet in hoe de bij e-mails van 14 en 21 december 2020 aanvullend verstrekte informatie de stemkeuze van de investeerders in die zin zou hebben gewijzigd dat het voorstel niet zou zijn aangenomen. De consument onderbouwt dit ook niet.
- 3.9 De consument stelt dat Collin heeft verzuimd erop te wijzen dat de lening is afgekocht door een producent van de BanBao goederen, dan wel een daaraan gelieerde persoon. Zo zou de afkoop de distributieketen van BanBao zeker hebben gesteld. De consument is van mening dat Collin de relatie tussen de debiteur en de geldverstrekker had moeten melden. Voor deze stelling heeft de consument geen bewijs aangedragen. Collin heeft de stelling betwist en aangevoerd dat de geldverstrekker een privépersoon is en dat zij geen zakelijke banden zoals door de consument beschreven heeft kunnen vaststellen. Om deze reden zal de commissie de stellingen van de consument als onvoldoende onderbouwd buiten beschouwing laten.
- 3.10 Nu niet is gebleken dat Collin toerekenbaar is tekortgeschoten jegens de consument, zullen de vorderingen van de consument worden afgewezen.

De commissie merkt hierbij op dat de vorderingen die strekken tot het informeren van alle geldverstrekkers en tot het compenseren van alle geldverstrekkers, ook niet kunnen worden toegewezen omdat de commissie slechts bevoegd is over klachten van individuele consumenten te oordelen (zie hiervoor art. 43.1 van het reglement van de Geschillencommissie). Voor zover de vorderingen strekken tot het uitschrijven van een nieuwe stemronde, geldt dat de beoordeling van de commissie over de zorgvuldigheid van de dienstverlening van Collin gelet op het bepaalde in artikel 38.10 van het reglement van de Geschillencommissie, niet zo ver gaat dat de commissie een beslissing van de gezamenlijke geldgevers kan terugdraaien. Datzelfde geldt ten aanzien van de vorderingen dat de commissie voorschriften zou moeten geven aan Collin om de stemprocedure duidelijker te maken dan wel aan te passen of om een reactiemogelijkheid voor investeerders op haar website te creëren. Deze bevoegdheden zijn voorbehouden aan de toezichthouders en zouden een directe ingreep in de bedrijfsvoering van Collin betekenen. Overigens heeft Collin bij dupliek geschreven dat zij het advies van de consument bij een stemronde de stemlink weer mee te sturen onderschrijft en dat zij dit bij een volgende case als extra service zal proberen door te voeren. De vordering die strekt tot het berispen van Collin kan ten slotte niet worden toegewezen omdat ook dit niet tot de bevoegdheden van de commissie behoort.

4. De beslissing

De commissie wijst de vorderingen af.

Deze uitspraak is een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van vergissingen in de uitspraak zoals schrijffouten, een verkeerde naam/datum of rekenfouten. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Binnen een maand na de verzenddatum van de uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.